

Een Register
van de voormalige Rederijkerskamer
« ALTIJTS DOENDE » te Leffinghe

door Dr. K. VAN DEN HAUTE,
ONDERARCHIVARIS VAN DEN STAAT, TE BRUGGE.

Op het Staatsarchief te Brugge (Fonds van het Brugsche Vrije, voorloopig n° 107), berust een register voortkomende van de voormalige Gilde van Rhetorika, gevestigd te Leffinghe, eene gemeente nabij Oostende gelegen, welke thans ongeveer 1929 zielen bevat.

Dit register, op 4°-papier, beslaat 69 bladen, waarvan 21 zijn wit gebleven, en behelst hoofdzakelijk de inschrijvingen der leden, te beginnen met het jaar 1715 tot en met 1796. Het formulier, dat elk « gildebroeder » bij zijne intrede in de « camer » moest onderteekenen, en dat zonder merkelijke wijziging geheel de achttiende eeuw door gebruikt werd, luidt als volgt :

« De onderschrevene verkent hem als gildebroeder onder de eerlicke Confrerie van Rhetoryka *Jesusten* der *Fonteyne* van Ghent gheseyt *Altyts doende*, ghefrequenteert ter camer der voorseyde prinselyke tytel binnen de prochie van Leffinghe, onder de spreuke van *Altyts doende*, ende sal onderstaen alle de voorschreven condy-

tien van de voorschreven gilde ende quaerte ende boeck, ende sal gheven voor dootschult een flype (of twee pattacons, tien schellingen enz.) Actum den..... »

Gedurende bovengemeld tijdstip, werden er zoo leden ingeschreven.

Op blad 8 r°, treft men den inventaris aan van de goederen aan de Gilde toebehoorende, opgesteld ten jare 1776 en 1796. De « Confrerie » bezat nanelijk « *een silver schilt, ghildebouck, rekening boek, koperen trommel, stocken, rouwe busse, caerte* » en de « *printe der vaenkens* ».

Met het opschrijvingsboek zijn onder een en denzelfden omslag samengebonden twee rekesten gericht door de « Confrerie » aan de magistraat van 't Vrije van Brugge : Leffinghe, gelegen in 't « Camerlynckx-ambacht », was immers een der parochien, die het « Platte Land » van het Vrije uitmaakten.

In het eerste verzoekschrift, gedagteekend van 1715, vraagt de Gilde dat het de schepenen behage hare « constitutie » goed te keuren. Het antwoord, op den rand van het stuk geschreven, luidt gunstig : « *Ghehoort 't rapport van d' heeren schepenen van hooftmannen, ende ghesien de caerte van constitutie van daetem 10 September 1688....., 't Collegie continueert dezelve constitutien* ».

Het tweede rekest (1769), dat van meerder belang is, betreft het opvoeren van tooneelstukken door de « Gilde ». Wij laten het stuk in zijn geheel volgen :

« Aen edele ende weerde heeren burghemeesters ende schepenen 's Lants van den Vrijen.

« Supplierende verthoonen reverentelyck de respective jonckheyt ende confraters de Gulde van Rhetorica binnen de prochie van Leffinghe, dat sy geerne den vierentwintighsten, vyfentwintighsten en sesentwintighsten Juny van desen jaere seventhien hondert negenentsstich, ter gemelder prochie van Leffinghe op het thonneel souden verthoonen *de kloekmoedige martelie van d'heylige magd Barbara*, benevens *den klucht van den boeren edelman*, volgens de twee geapprobeerde exemplaren ten desen annex; ende vermits sulckx niet en vermag te ghebeuren ten sy met speciael consent van U^{den}, oorsacke sy supplianten hun humble recours nemen tot de selve.

« Ootmoedelyck biddende believe gediend te wesen, overghemerckt t' ghone voorschreven, te consenteren dat sy supplianten op den gheseiden vierentwintighsten, vyfentwintighsten ende sesentwintighsten Juny seventhien hondert negenentsstich, ter gemelde prochie van Leffinghe, sullen vermogen op het thonneel te verthoonen de voorschreven kloekmoedighe martelie ende kluchtspel, volghens de beropen en gheexhibeerde exemplaire, alles buyten de goddelycke diensten ende naer prealabel advertentie aen den beryder (1). Welcke doende enz. »

(Onderteekend) QUETSTROEY.

Op den rand van het stuk leest men de volgende aantekeningen : zij laten toe zich een

(1) De « beryder » was de afgevaardigde van 't Vrije, die aan het hoofd stond van een ambacht. Een ambacht begreep een zeker getal parochien: zoo maakten Steene, Snaeskerke, Leffinghe, Middelkerke, Wilskerke, Slype, Mannekensvere, Westende, het *Camerlynckxambacht* uit. Elk dier parochien was onder het gebied van een hoofdman, insgelijks ter benoeming van 't Vrije.

juist denkbeeld te vormen van de proceduur,
welke in dergelijke omstandigheid gevolgd werd :

« Zij gheleyt in handen van d' heeren schepenen
van hooftmannen, ten fine van examinatie ende rapport.
Actum in camer den 1 Mye 1769.

(Onderteekend) C. DE GHELDERE. »

Verder staat er nog :

« Naer 't rapport van d' heeren schepenen van
hooftmannen, 't Collegie consenteert supliant's versoeck
op de conditien ende modificatien bij de conclusien
deser vervat. Actum in camere den 7 Juny 1767.

(Onderteekend) SIMON. »

« Vidi den 8 Juny 1769.
(Onderteekend) HUBERTUS DEVYNCK, 1769 Beryder. »
